

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. juuni 2019
(OR. en)

9850/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2019/0135(NLE)

JAI 602
DROIPEN 91
COPEN 242
COSCE 7

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	6. juuni 2019
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2019) 273 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel riikide korrupsioonivastase ühenduse (GRECO) 83. täiskogul seoses Euroopa Liidu osalemisega GRECO töös vaotlejana

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2019) 273 final.

Lisatud: COM(2019) 273 final

Brüssel, 6.6.2019
COM(2019) 273 final

2019/0135 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel riikide korrupsioonivastase ühenduse (GRECO) 83. täiskogul seoses Euroopa Liidu osalemisega GRECO töös vaatljana

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel riikide korrupsioonivastases ühenduses (GRECO) võetav seisukoht seoses Euroopa Liidu vaatleja staatust käsitleva otsuse kavandatava vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

GRECO asutati 1999. aastal Euroopa Nõukogu poolt, et jälgida, kuidas riigid järgivad korrupsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsioonis ja korrupsiooni tsiviilõiguslike aspektide konventsioonis sätestatud korrupsioonivastaseid standardeid. GRECO eesmärk on parandada oma liikmete suutlikkust võidelda korrupsiooniga, jälgides vastastikuse hindamise ja surve avaldamise dünaamilise protsessi kaudu seda, kuidas nad järgivad Euroopa Nõukogu korrupsioonivastaseid standardeid. Hindamissüsteem aitab kindlaks teha puudused riiklikes korrupsioonivastastes tegevuspõhimõtetes, edendades seeläbi vajalikke seadusandlikke, institutsioonilisi ja praktilisi reforme.

GRECOs on praegu 49 täisliiget¹ ja 10 vaatlejat².

ELi osalus GRECOs on olnud Euroopa Liidu ja Euroopa Nõukogu vahelises koostöös prioriteediks. Ehkki EL on teinud Euroopa Nõukoguga koostööd 2007. aastal kokku lepitud vastastikuse mõistmise memorandumis³ alusel, siis GRECO on üks väheseid Euroopa Nõukogu organeid, millega ELil ei ole spetsiaalset õiguslikku koostööraamistikku. EL ei osale GRECO koosolekutel ning võimalused GRECO ja tema liikmetega seisukohtade vahetamiseks ja ühist huvi pakkuvates, õigusriiki ja korrupsioonivastast võitlust käsitlevates küsimustes koostöö tegemiseks on seetõttu väga piiratud.

2011. aastal määras komisjon kindlaks ELi ja GRECO vahelise tugevdatud koostöö peamised eesmärgid ning analüüsis võimalusi, kuidas EL saaks GRECO töös osaleda ja missugust kasu see tooks⁴. Sellele järgnes 2012. aasta komisjoni teatis,⁵ milles määrati kindlaks kaheetapiline

---

¹ Albaania, Ameerika Ühendriigid, Andorra, Armeenia, Aserbaidžaan, Austria, Belgia, Bosnia ja Hertsegoviina, Bulgaaria, Eesti, Gruusia, Hispaania, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Liechtenstein, Läti, Luksemburg, Madalmaad, Põhja-Makedoonia, Malta, Moldova Vabariik, Monaco, Montenegro, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, San Marino, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Türgi, Tšehhi Vabariik, Ukraina, Ungari, Valgevene, Venemaa ja Ühendkuningriik.

² Euroopa Nõukogu neli organit, täpsemalt parlamentaarne assamblee, Euroopa õiguskoostöö komitee, Euroopa Kriminaalasjade Komitee ning Euroopa Nõukogu Arengupank; Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD); Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, mida esindab ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo (UNODC), Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR), korrupsioonivastase võitluse akadeemia (IACA); rahvusvaheline demokraatia ja valimisabi instituut (IDEA) ja Ameerika Riikide Organisatsioon.

³ CM(2007) 74, vastu võetud 10. mail 2007 Euroopa Nõukogu ministrite komitees.

⁴ KOM(2011) 307 (lõplik).

⁵ COM(2012) 604 (final).

läheneb ELi ühinemisele GRECOga, mis hõlmas esimeses etapis *täieõigusliku osaleja*⁶ staatust ja teises etapis *täisliikme* staatust.

Euroopa Parlament avaldas ELi osalusele GRECOs järjepidevalt toetust mitme aruande ja resolutsiooniga, nagu 2016. aasta resolutsioon korrupsioonivastase võitluse kohta ja organiseeritud kuritegevust, korrupsiooni ja rahapesu käsitleva 2015. aasta resolutsiooni järelemeetmed, samuti 2018. aasta täiskogu arutelu käigus.

20. märtsil 2019 saatis GRECO tegevdirektor nõukogu eesistujale kirja, milles tegi ettepaneku kaaluda ELile GRECOs *vaatleja* staatuse andmist. *Vaatleja staatus* võimaldaks ELil osaleda GRECO koosolekutel ja saada juurdepääs kõigile käsitletavatele dokumentidele. Vaatlejana puuduks ELil õigus hääletada, teda ei hinnataks ning ta ei võtaks ametlikku seisukohta hindamisprotsessis ega osaleks hindamississioonidel. Vaatlejatelt ei nõuta rahalist osalust. Tuleks märkida, et eeskirjad on kõigile vaatlejatele samad.

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 220 seab liit sisse kõik asjakohased koostöövormid Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni organite ja selle allasutuste, Euroopa Nõukogu, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooniga. Selle artikli rakendamise eest vastutavad liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjon. Komisjon teavitas Euroopa Parlamenti ja nõukogu ametlikult oma kavatsusest taotleda Euroopa Liidule GRECOs vaatleja staatust. Nõukogu avaldas oma 6. juuni 2019. aasta istungil toetust liidule vaatleja staatuse taotlemiseks GRECOs.

6. juunil 2019 esitas komisjon Euroopa Nõukogu peasekretärile ELi taotluse vaatlejaks saamise kohta⁷.

Asjaolu, et EL taotleb praegu GRECOs vaatleja staatust, ei välista tulevikus muid võimalikke osalemise vorme, sealhulgas täisliikmesust.

GRECO täiskogu arutab ELi taotlust tõenäoliselt oma 17.-21. juuni 2019. aasta koosolekul. Otsus tehakse ühehäälselt. Kui täiskogul ühehäälsust ei saavutata, võidakse küsimus suunata edasi ministrite komiteesse, kes teeb otsuse kõigi esindajate kahe kolmandiku enamuse alusel. Kõik ELi liikmesriigid on GRECO liikmed ja osalevad ELile GRECOs vaatleja staatuse andmist puudutava otsuse vastuvõtmises.

Liikmesriikidel on lojaalse koostöö põhimõtte kohaselt kohustus taotlust toetada. Komisjon on siiski otsustanud teha käesoleval juhul ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikel 9 põhineva ettepaneku. Seeläbi tagatakse veelgi kindlamalt, et ELi liikmesriigid toetavad ühehäälselt ELile vaatleja staatuse andmist GRECO täiskogul ja vajaduse korral ka sellele järgneval ministrite komitee koosolekul.

⁶ Täieõigusliku osaleja saatus tähendab, et Euroopa Liidu suhtes ei kohaldata vastastikuse hindamise süsteemi, tal ei ole hääleõigust ja ta ei saa saata esindajat GRECO bürosse; ette oli nähtud ka Euroopa Liidu teatav osalemine hindamissüsteemis.

⁷ Euroopa Nõukogu menetluse kohaselt võidakse organisatsioonile anda GRECOs vaatleja staatus pärast seda, kui Euroopa Nõukogu peasekretärile on saadetud kiri, milles kõnealust staatust taotletakse. Vaata eelkõige Euroopa Nõukogu põhikirjajärgne resolutsioon nr (93) 28.

3. ÕIGUSLIK ALUS

GRECO peamine eesmärk on parandada oma liikmete suutlikkust võidelda korrupsiooniga. Kavandatava otsuse õiguslik alus peaks seetõttu olema ELi toimimise lepingu artikkel 83 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel riikide korrupsioonivastase ühenduse (GRECO) 83. täiskogul seoses Euroopa Liidu osalemisega GRECO töös vaatljana

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 83 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Nõukogu põhikirjajärgse resolutsiooniga nr (93) 28 on mitteosalevatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele ette nähtud võimalus saada vaatljaks osalistes ja laiendatud kokkulepetes, nagu seda on GRECO asutamise kokkulepe.
- (2) 6. juunil 2019 esitas komisjon Euroopa Nõukogu peasekretärile liidu taotluse osaleda GRECOs vaatljana.
- (3) Euroopa Liidu osalemine GRECOs vaatljana ei välista võimalikku täisliikme staatust tulevikus.
- (4) Kõik Euroopa Liidu liikmesriigid on GRECO liikmed.
- (5) Eeldatavalt palutakse Euroopa Liidu vaatljastaatuse üle otsustada GRECO 83. täiskogul, mis toimub 17.-21. juunil 2019 Strasbourgis.
- (6) Kui kõnealust otsust ei tehta GRECO 17.-21. juuni 2019. aasta 83. täiskogul ega GRECO järgmisel täiskogul, peaksid Euroopa Liidu liikmesriigid toetama kõneluse küsimuse edasisuunamist ministrite komiteesse, kus liikmesriigid peaksid toetama ELi vastuvõtmist GRECOsse vaatljana.
- (7) Seetõttu on asjakohane määrata kindlaks seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel seoses Euroopa Liidu vaatlja staatust käsitleva otsuse vastuvõtmisega.
- (8) Käesolev otsus ei piira lojaalse koostöö põhimõtet ega kõikide liikmesriikide juba kehtivat kohustust toetada ELi taotlust vaatlja staatuse saamiseks,
- (9) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on kõnealused liikmesriigid teatanud oma soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel,]
- (10) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist, ei osale kõnealused liikmesriigid käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole nende suhtes siduv ega kohaldatav,]

- (11) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,]

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel riikide korrupsioonivastase ühenduse (GRECO) 17.-21. juuni 2019. aasta 83. täiskogul või vajaduse korral sellele järgneval täiskogul, on järgmine:

Euroopa Liidu liikmesriigid toetavad Euroopa Liidule GRECOs vaatleja staatuse andmist käsitleva otsuse vastuvõtmist.

Kui otsust ei tehta GRECO 17.-21. juuni 2019. aasta 83. täiskogul ega GRECO järgmisel täiskogul, toetavad Euroopa Liidu liikmesriigid kõneluse küsimuse edasisuunamist ministrite komiteesse, kus nad toetavad ELi vastuvõtmist GRECOsse vaatlejana.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*